Τριγωνομετρικοί αριθμοί

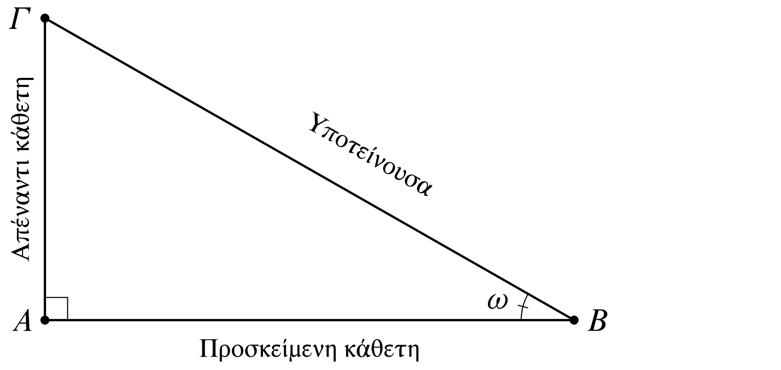

- Ημίτονο $= \dfrac{\text{Απέναντι Κάθετη}}{\text{Υποτείνουσα}}$, $\eta\mu\omega = \dfrac{A\Gamma}{B\Gamma}$
- Συνημίτονο $= \dfrac{\text{Προσκείμενη Κάθετη}}{\text{Υποτείνουσα}}$, $\sigma\upsilon\nu\omega = \dfrac{AB}{B\Gamma}$
- Εφαπτομένη $= \dfrac{\text{Απέναντι Κάθετη}}{\text{Προσκείμενη Κάθετη}}$, $\varepsilon\varphi\omega = \dfrac{A\Gamma}{AB}$
- Συνεφαπτομένη $= \dfrac{\text{Προσκείμενη Κάθετη}}{\text{Απέναντι Κάθετη}}$, $\sigma\varphi\omega = \dfrac{AB}{A\Gamma}$

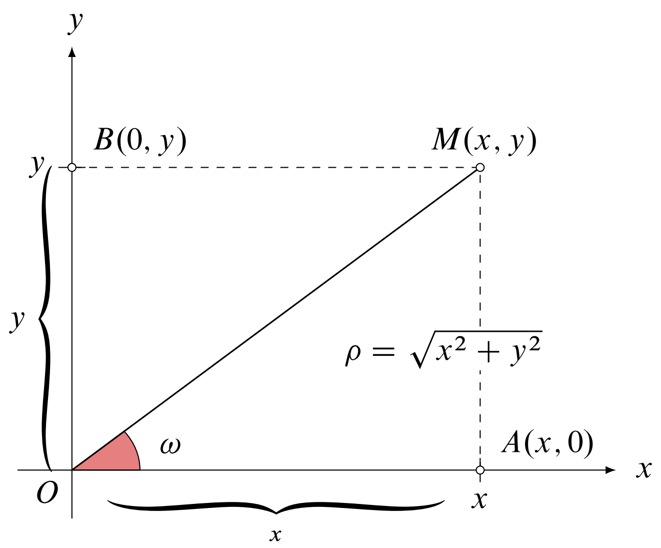

$$\eta\mu\omega = \frac{AM}{OM} = \frac{y}{\rho}$$

Συνημίτονο
Συνημίτονο της γωνίας ω ονομάζεται ο λόγος της τετμημένης του σημείου προς την απόσταση του από την αρχή των αξόνων.

$$\sigma\upsilon\nu\omega = \frac{BM}{OM} = \frac{x}{\rho}$$

Εφαπτομένη
Εφαπτομένη της γωνίας ω ονομάζεται ο λόγος της τεταγμένης του σημείου προς την τετμημένη του.

$$\varepsilon\varphi\omega = \frac{AM}{BM} = \frac{y}{x}\ ,\ x \neq 0$$

Συνεφαπτομένη
Συνεφαπτομένη της γωνίας ω ονομάζεται ο λόγος της τετμημένης του σημείου προς την τεταγμένη του.

$$\sigma\varphi\omega = \frac{BM}{AM} = \frac{x}{y}\ ,\ y \neq 0$$

Τριγωνομετρικός κύκλος

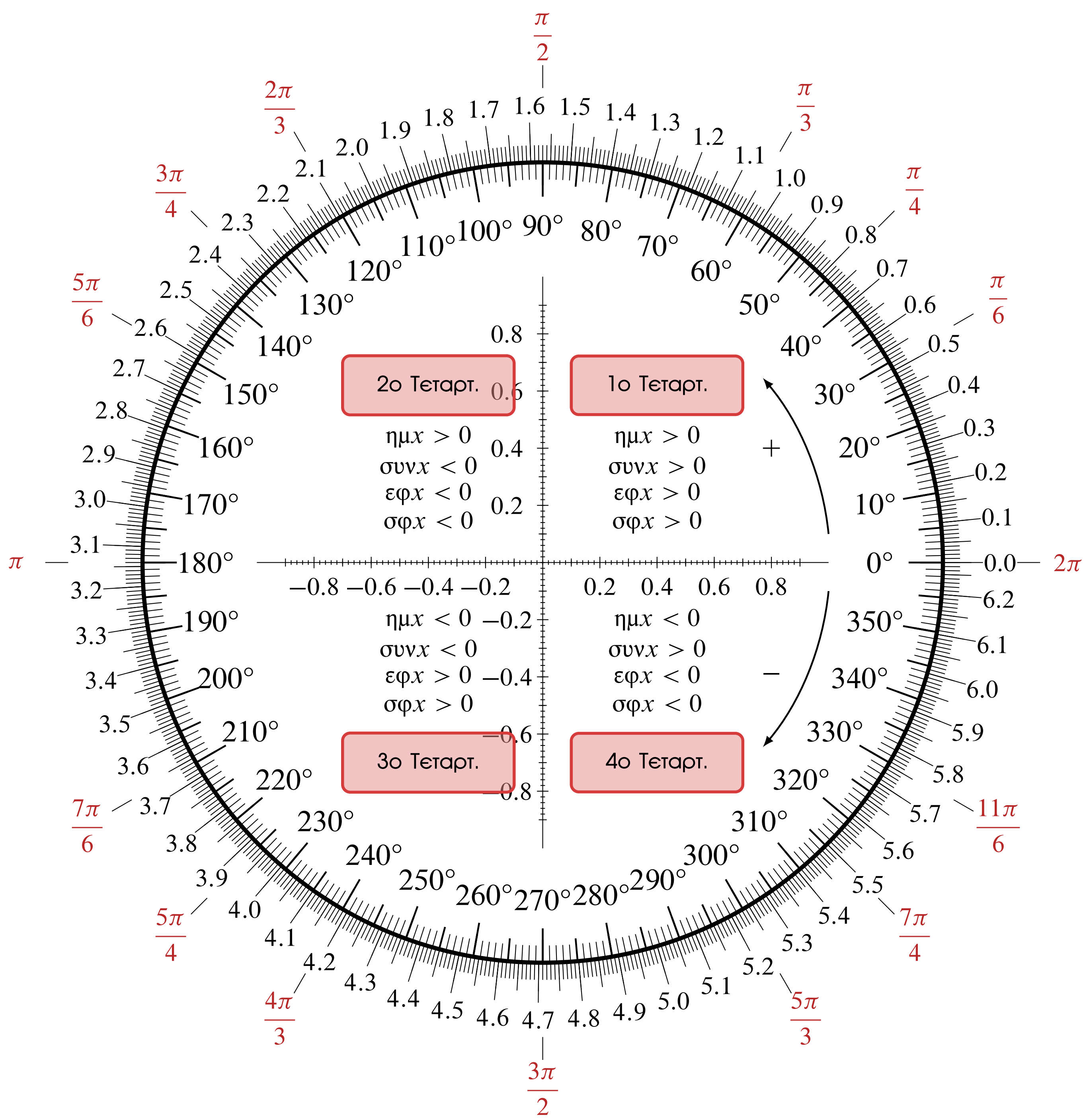

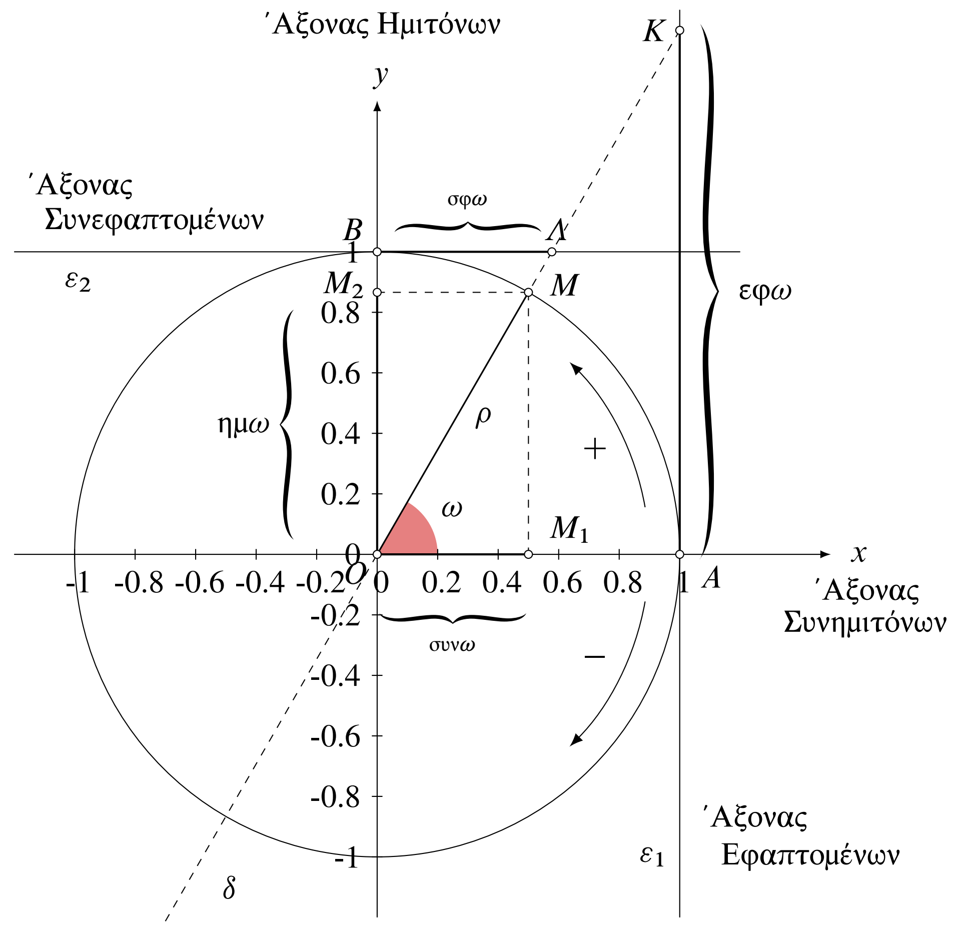

Τριγωνομετρικοί αριθμοί βασικών γωνιών

ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΩΝΙΕΣ								
Θέση	**Σημείο άξονα**	**1ο Τεταρτημόριο**			**Σημείο άξονα**			
Μοίρες	0°	30°	45°	60°	90°	180°	270°	360°
Ακτίνια	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	π	$\frac{3\pi}{2}$	2π
Σχήμα								
$\eta\mu\omega$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	0	-1	0
$\sigma\upsilon\nu\omega$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	-1	0	1
$\varepsilon\varphi\omega$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	Δεν ορίζεται	0	Δεν ορίζεται	0
$\sigma\varphi\omega$	Δεν ορίζεται	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	Δεν ορίζεται	0	Δεν ορίζεται

Τριγωνομετρικές ταυτότητες

1. $\eta\mu^2\omega + \sigma\upsilon\nu^2\omega = 1$
2. $\varepsilon\varphi\omega = \dfrac{\eta\mu\omega}{\sigma\upsilon\nu\omega}$
3. $\sigma\varphi\omega = \dfrac{\sigma\upsilon\nu\omega}{\eta\mu\omega}$
4. $\varepsilon\varphi\omega \cdot \sigma\varphi\omega = 1$
5. $\sigma\upsilon\nu^2\omega = \dfrac{1}{1 + \varepsilon\varphi^2\omega}$
6. $\eta\mu^2\omega = \dfrac{\varepsilon\varphi^2\omega}{1 + \varepsilon\varphi^2\omega}$

Αναγωγή στο 1ο τεταρτημόριο

Σχέση γωνίας φ με την ω	Συμβολισμός $\varphi =$	$\eta\mu\varphi$	$\sigma\upsilon\nu\varphi$	$\varepsilon\varphi\varphi$	$\sigma\varphi\varphi$
Αντίθετη	$-\omega$	$-\eta\mu\omega$	$\sigma\upsilon\nu\omega$	$-\varepsilon\varphi\omega$	$-\sigma\varphi\omega$
Παραπληρωματική	$180° - \omega$	$\eta\mu\omega$	$-\sigma\upsilon\nu\omega$	$-\varepsilon\varphi\omega$	$-\sigma\varphi\omega$
Με διαφορά 180°	$180° + \omega$	$-\eta\mu\omega$	$-\sigma\upsilon\nu\omega$	$\varepsilon\varphi\omega$	$\sigma\varphi\omega$
Συμπληρωματική	$90° - \omega$	$\sigma\upsilon\nu\omega$	$\eta\mu\omega$	$\sigma\varphi\omega$	$\varepsilon\varphi\omega$
Με διαφορά 90°	$90° + \omega$	$\sigma\upsilon\nu\omega$	$-\eta\mu\omega$	$-\sigma\varphi\omega$	$-\varepsilon\varphi\omega$
Με άθροισμα 270°	$270° - \omega$	$-\sigma\upsilon\nu\omega$	$-\eta\mu\omega$	$\sigma\varphi\omega$	$\varepsilon\varphi\omega$
Με διαφορά 270°	$270° + \omega$	$-\sigma\upsilon\nu\omega$	$\eta\mu\omega$	$-\sigma\varphi\omega$	$-\varepsilon\varphi\omega$
Με άθροισμα 360°	$360° - \omega$	$-\eta\mu\omega$	$\sigma\upsilon\nu\omega$	$-\varepsilon\varphi\omega$	$-\sigma\varphi\omega$
Με διαφορά $\kappa \cdot 360°$	$\kappa \cdot 360° + \omega$	$\eta\mu\omega$	$\sigma\upsilon\nu\omega$	$\varepsilon\varphi\omega$	$\sigma\varphi\omega$

Τριγωνομετρικές συναρτήσεις

Για την απλή τριγωνομετρική συνάρτηση $f(x) = \eta\mu x$ του ημιτόνου ισχύουν τα εξής :

α. Η συνάρτηση f έχει πεδίο ορισμού το σύνολο των πραγματικών αριθμών $\mathbb{R}$.

β. Το σύνολο τιμών της f είναι το κλειστό διάστημα $[-1, 1]$.

γ. Αποτελεί περιοδική συνάρτηση με περίοδο $T = 2\pi$.

δ. Μελετώντας τη συνάρτηση στο διάστημα $[0, 2\pi]$ πλάτους μιας περιόδου έχουμε ότι είναι γνησίως αύξουσα στα διαστήματα $\left[0, \frac{\pi}{2}\right], \left[\frac{3\pi}{2}, 2\pi\right]$ ενώ είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $\left[\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}\right]$.

ε. Παρουσιάζει μέγιστο στη θέση $x = \frac{\pi}{2}$ την τιμή 1 και ελάχιστη τιμή -1 στη θέση $x = \frac{3\pi}{2}$.

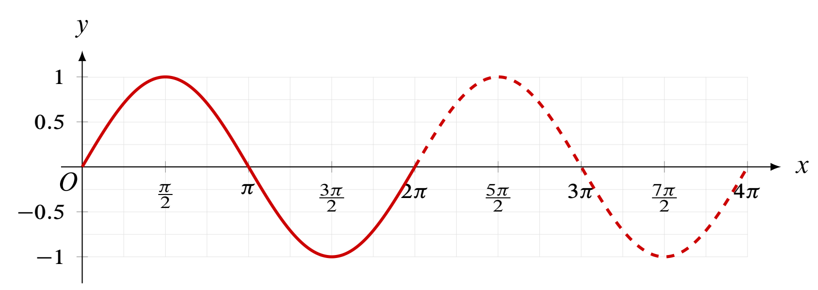

στ. Ως περιοδική συνάρτηση, οι τιμές, η μονοτονία τα ακρότατα και κάθε άλλο χαρακτηριστικό επαναλαμβάνονται σε κάθε διάστημα πλάτους μιας περιόδου 2π. Τα διαστήματα αυτά θα είναι της μορφής $[2\kappa\pi, 2\,(\kappa+1)\,\pi]$ με $\kappa \in \mathbb{Z}$.

ζ. Γενικά η f είναι γνησίως αύξουσα στα διαστήματα $\left[2\kappa\pi, 2\kappa\pi + \frac{\pi}{2}\right]$ και $\left[2\kappa\pi + \frac{3\pi}{2}, 2(\kappa+1)\pi\right]$ ενώ είναι γνησίως φθίνουσα στα διαστήματα $\left[2\kappa\pi + \frac{\pi}{2},\ 2\kappa\pi + \frac{3\pi}{2}\right]$ με $\kappa \in \mathbb{Z}$.

η. Παρουσιάζει μέγιστο στις θέσεις $x = 2\kappa\pi + \frac{\pi}{2}$ την τιμή 1 και ελάχιστο στις θέσεις $x = 2\kappa\pi + \frac{3\pi}{2}$ την τιμή -1.

θ. Η γραφική της παράσταση τέμνει τον οριζόντιο άξονα $x'x$ στα σημεία με τετμημένες $x = \kappa\pi$ με $\kappa \in \mathbb{Z}$.

Η συνάρτηση $f(x) = \text{συν}x$

Για την απλή τριγωνομετρική συνάρτηση $f(x) = \text{συν}x$ του συνημιτόνου ισχύουν τα εξής :

α. Η συνάρτηση f έχει πεδίο ορισμού το σύνολο των πραγματικών αριθμών $\mathbb{R}$.

β. Το σύνολο τιμών της f είναι το κλειστό διάστημα $[-1, 1]$.

γ. Αποτελεί περιοδική συνάρτηση με περίοδο $T = 2\pi$.

δ. Αν μελετήσουμε τη συνάρτηση στο διάστημα $[0, 2\pi]$ πλάτους μιας περιόδου βλέπουμε οτι είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $[\pi, 2\pi]$ ενώ είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $[0, \pi]$.

ε. Παρουσιάζει μέγιστο στις θέση $x = 0$ και $x = 2\pi$ την τιμή 1 και ελάχιστη τιμή -1 στη θέση $x = \pi$.

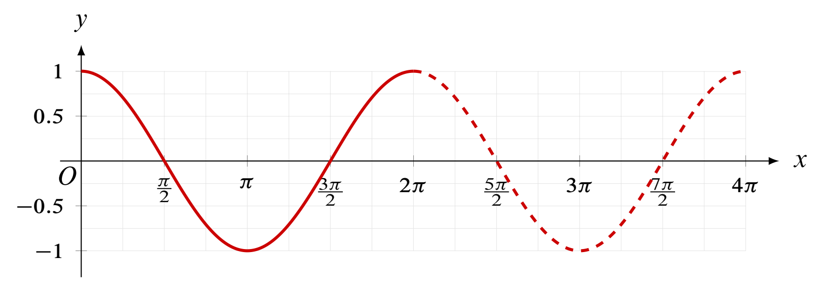

στ. Ως περιοδική συνάρτηση, οι ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά επαναλαμβάνονται σε κάθε διάστημα πλάτους μιας περιόδου 2π. Τα διαστήματα αυτά θα είναι της μορφής $[2\kappa\pi, 2\,(\kappa+1)\,\pi]$ με $\kappa \in \mathbb{Z}$.

ζ. Η f είναι γνησίως αύξουσα στα διαστήματα $[2\kappa\pi + \pi, 2(\kappa+1)\pi]$ ενώ είναι γνησίως φθίνουσα στα διαστήματα $[2\kappa\pi, 2\kappa\pi + \pi]$ με $\kappa \in \mathbb{Z}$.

η. Παρουσιάζει μέγιστο στις θέσεις $x = 2\kappa\pi$ και $x = 2(\kappa+1)\pi$ την τιμή 1 και ελάχιστο στις θέσεις $x = 2\kappa\pi + \pi$ την τιμή -1.

θ. Η γραφική της παράσταση τέμνει τον οριζόντιο άξονα $x'x$ στα σημεία με τετμημένες $x = \kappa\pi + \frac{\pi}{2}$ με $\kappa \in \mathbb{Z}$.